

## «Не хочем вірити, що її нема...»

26 березня 2016 р. минув рік, як немає поруч з нами бібліографа-професіонала, бібліотекознавця, прекрасної, чуйної людини Надії Іванівни Моїсеєнко. У її творчому доробку – численні наукові статті, аналітичні огляди, бібліографічні покажчики, тисячі бібліографічних довідок, наданих читачам.

Народилася Надія 1 серпня 1957 р. у Києві. У 1982-му закінчила Київський державний інститут культури. Працювала у Державній історичній бібліотеці УРСР (1976–1977 рр.), Державній республіканській бібліотеці України для дітей (1977–1979 рр.), науковій бібліотеці Інституту математики АН УРСР (1979–1985 рр.).

З 1985 р. її життєвий шлях і трудова діяльність були пов'язані з Національною бібліотекою України імені В. І. Вернадського (НБУВ). Майже 30 років вона сумлінно працювала у відділі довідково-бібліографічного обслуговування на посадах молодшого наукового співробітника (з 1992 р.), наукового співробітника (з 1994 р.).

Надія Іванівна була однією з перших у Бібліотеці, хто активно опановував електронні інформаційні ресурси, нові інформаційні технології. Завзято, з глибоким професійним інтересом вона розробляла наукові теми електронної бібліографії, використання зарубіжних інформаційних ресурсів в інформаційному забезпеченні науково-дослідних робіт, іміджу бібліографа довідкової служби, вдосконалення сучасного довідково-пошукового апарату та ін. Значний внесок зробила у дослідження питань, пов'язаних з використанням баз даних Інституту наукової інформації США «Science Citation Index» для визначення індексу цитувань учених України, для забезпечення тематичних інформаційних запитів користувачів. Вона активно опікувалася наданням користувачам інноваційних довідково-інформаційних послуг, проблемами удосконалення бібліотечного сервісу, впровадження кращого досвіду довідково-бібліографічної роботи.

Серед статей, підготовлених нею одноосібно та спільно з колегами, варто виокремити: «Використання баз даних Інституту наукової інформації



США (для задоволення інформаційних потреб користувачів)», «Довідкові та інформаційні видання з фондів НБУВ», «Імідж бібліографа довідкової служби», «Інформаційні ресурси Бібліотеки Бундестагу ФРН», «Бібліографічні ресурси як джерела розкриття процесів демократичних перетворень в українському суспільстві», «Електронні бібліографічні ресурси з питань державотворення та правознавства», «Питання демократичних перетворень у поточних державних бібліографічних покажчиках та електронних ресурсах» тощо.

В інформаційно-аналітичному часописі НБУВ «Україна: події, факти, коментарі» постійно друкувалися, підготовлені за її участю, реферативні огляди нових надходжень, тематичні бібліографічні списки. Серед них – «Національні інтереси», «Українська національна ідея», «Національна безпека України», «Конституційне (державне) право України: поняття, характеристика, система, предмет та інститути (1993–2012)», «Соціальний захист», «Маніпулювання свідомістю», «Конституційно-правовий статус коаліції депутатських фракцій



Верховної Ради України та парламентів зарубіжних країн», «Бій під Крутами 29 січня 1918 р.» та ін. Вона автор сорока різнопланових статей для «Енциклопедії Сучасної України».

Надія Іванівна – співавтор ґрунтовних бібліографічних покажчиків, зокрема: «Петро Могила (1596–1647)» (Київ, 2003), «Сербські фольклор і література в українських перекладах та дослідженнях» (Київ, 2003), «Держава і право: електронні бібліографічні ресурси : путівник» (Київ, 2010), «Зінаїда Павлівна Тулуб» (Київ, 2012), «Книгознавець Галина Іванівна Ковальчук» (Київ, 2013) та ін.

Н. І. Моїсеєнко брала активну участь у популяризації бібліотечно-бібліографічних знань серед читачів та співробітників шляхом організації бібліографічних консультацій, практичних занять, проведення оглядів нових надходжень вітчизняних та зарубіжних довідково-бібліографічних видань. Упродовж багатьох років вона вела семінар для аспірантів НАН України з питань методики бібліографічного оформлення наукових праць, постійно виступала на міжнародних і всеукраїнських наукових конференціях.

У сучасних умовах стирання інформаційних бар'єрів, нівелювання професійних знань, вимивання професії бібліографа з документно-інформаційної сфери повага до бібліотечної діяльності, відповідальне ставлення до своєї справи були тим стрижнем, який визначав життєве кредо Надії Іванівни, насажував рухатися вперед, не зупинятися на досягнутому.

Надія Іванівна не лише навчала молодих співробітників, передавала їм свій досвід, а й сама постійно вчилася, прагнула пізнавати нове. З великою повагою вона ставилася до читачів, намагалася знайти найкращий шлях для максимально повного і ефективного задоволення їх інформаційних запитів. У професії бібліографа вона бачила не лише описувача й шукача книг, а й організатора знань, не лише посаду чи професійні знання, а й високу суспільну місію і чин. Надія Моїсеєнко неодноразово говорила молодшим колегам: «Ми ж – бібліографи!». А це значило – повинні глибоко вдумуватися у суть речей, намагатися знайти якщо не істину, то шлях до неї, важливу інформацію, рідкісний фактографічний матеріал і допомагати, допомагати... Хоча це не завжди дається легко. Однак багаторічний досвід джерелознавця, роки напруженої праці, безперервної самоосвіти допомагали Надії бути на висоті за будь-яких обставин.

Н. І. Моїсеєнко завжди перебувала у творчому пошуку. Серед останніх публікацій – наша спільна з нею та Іриною Антоненко стаття «Бібліографічний опис електронних ресурсів віддаленого доступу та соціальних сервісів Веб 2.0» (Бібліотечний вісник. – 2014. – № 4).

Вже борячись з тяжкою хворобою, Надія Іванівна з великою відповідальністю і натхненням долучилася до укладання бібліографічного покажчика «Схід і Південь України: час, простір, соціум», що готується колективом фахівців НБУВ у співпраці з вченими Інституту історії України НАН України.

Надію Моїсеєнко відзначали широка ерудиція, доброта, висока загальнолюдська культура, людяність, щирість. Сумлінна і наполеглива, товариська і доброзичлива, віддана справі – такою вона назавжди залишиться у наших серцях.

*Не хочем вірить, що її нема,  
Що більш не гляне і не посміхнеться,  
Лиш пам'ять сонцем вирина:  
Надія є! Вона з небес нам Зіркою озветься.*

**Тетяна Добко**